

DIEFSTAL VAN WERFVOERTUIGEN

Tekst Stefan Debroux
Fotografie Lavinia Wouters

Diefstal van werfvoertuigen heeft in 2006 een triest hoogtepunt bereikt: 128 feiten, het hoogste peil in 4 jaar... Hoog tijd om de alarmbel te luiden. Onder impuls van Binnenlandse Zaken en de bouwsector werd de aanpak van deze diefstallen onder bijzondere aandacht gebracht. Inforevue neemt dit fenomeen onder de loep.

ONZICHTBARE MASTODONTEN

BRUSSEL/KORTRIJK – In politiekringen zijn werfvoertuigdiefstallen speek voor de bek van de diensten autocrim van de federale gerechtelijke politie. “Het is niet ons exclusief terrein”, verfijnt commissaris Sandrine Dubois, diensthoofd van de centrale dienst autocrim (DGJ/DJB/Autocrim). “Op centraal niveau stellen we de beeldvorming over het fenomeen voertuigcriminaliteit in het algemeen en werfvoertuigdiefstallen in het bijzonder op. We leveren steun in de vorm van technische bijstand en expertise aan de rechercheurs van de federale gerechtelijke politie (FGP) die onderzoeken voeren¹. En ook de lokale recherchediensten en de eerstelijnsdienstpolitie die de vaststellingen doen, zoals lokale interventieploegen of de scheepvaartpolitie (SPN), kunnen betrokken partij zijn.”

En wat leert die fenomeenanalyse² ons? De diefstal van werfvoertuigen is ten aanzien van 2005 fors gestegen (van 99 naar 128 voertuigen). Het gerechtelijk arrondissement Antwerpen kent het

hoogste aantal gestolen werfvoertuigen, op ruime afstand gevolgd door de gerechtelijke arrondissementen Turnhout, Dendermonde, Charleroi en Luik. De belangrijkste merken die gestolen werden, zijn Volvo, Scania en Daf. Andere courante merken in de sector zijn Man, Kubota, Bobcat en Caterpillar. Ruimer bekeken dan werfvoertuigen alleen, zoals tractoren/trekkers en kraanauto's, zijn ook opleggers en allerlei bedrijfsmaterieel favoriete doelwitten van dieven.

“De economische en maatschappelijke schade die dit soort criminaliteit aaricht, is enorm”, verduidelijkt Sandrine Dubois. “De prijs van een werfvoertuig varieert van 50 000 tot 250 000 euro voor een uit de kluiten gewassen graafmachine. Tel daarbij nog de werf diefstallen van ander materiaal dan voertuigen, een veelvoud van de waarde van werfvoertuigdiefstallen. Dit is een legitimatie om bijzondere aandacht te schenken aan deze problematiek.”

Anoniem en spoorloos

Gelet op de omvang en het gewicht van werfvoertuigen lijkt het op het eerste gezicht ongeloofwaardig, maar voor professionele daders is het een fluitje van een cent om hun slag te slaan. “Lef en het juiste transportmiddel volstaan meestal”, legt Lieve Craps van DGJ/Autocrim uit. “Ondanks het prijskaartje van die werktuigen, krijgt technopreventie tegen diefstal op werven niet altijd de nodige aandacht. Er is ook geen sociale controle. Wie kijkt er nu om naar een vrachtwagen die een oplegger of graafmachine oplaadt? Dat is een doordeweeks banaal feit ... De beveiliging van de voertuigen zelf stelt evenmin veel voor. Een belangrijke tekortkoming ten slotte, is het ontbreken van identificatiemogelijkheden. Eens gestolen is een werfvoertuig bijzonder moeilijk opspoorbaar. Nauwelijks één gestolen voertuig op vijf wordt teruggevonden. Ze verdwijnen als het ware in het niets ...”

links: Commissarissen Lieve Craps en Sandrine Dubois van DGJ/DJB/Autocrim.

rechts: Rechercheur Fabien Osaer van de Federale Gerechtelijke Politie Doornik.

PARTNERS IN DIEFSTALBESTRIJDING

KORTRIJK – Voor wie het slachtoffer is van diefstal, is de politie een partner *incontournable*. Zo ook voor de bouwsector. Baudouin Mysselyn, secretaris-generaal van Sigma, een overkoepelende werkgeversfederatie voor de bouwsector, juicht samenwerking met de politie toe. “Niet alleen op het vlak van preventie, maar ook om gestolen werfvoertuigen terug te vinden. We hebben trouwens het initiatief genomen om intern en op Europees niveau een register te creëren met de gegevens van gestolen voertuigen. Bedoeling is dat onze leden, de ondernemers, die gegevens zelf invoeren om na een diefstal kort op de bal te kunnen spelen. Wij hopen hiermee het doorverkopen van gestolen voertuigen te bemoeilijken en het terugvindpercentage te verhogen.”

Een initiatief dat in politiekringen met enige reserve wordt onthaald, omdat de publieke toegankelijkheid van de databank de deur openzet voor perverse gevolgen, zoals misbruik door dieven. De rechercheurs verwachten meer heil van uniforme identificatiemogelijkheden.

...
De identificatie van een voertuig is thans een sleutelement voor politiewerk. Als er zich op het werfvoertuig geen identificatiegegevens zoals een chassisnummer bevinden, kan het bij een controle niet ‘herkend’ worden. Is zo’n nummer er toch, dan is het vaak moeilijk bereik- en zichtbaar of gewoon overschilderd. Dit pijnpunt was het leidmotief voor een vijftigtal rechercheurs van de federale gerechtelijke politie om een bezoekje te brengen aan de laatste editie van Matexpo (5-6 september 2007), het mekka voor wie een bouwwerfvoertuig wil kopen.

Matexpo

De politie op Matexpo: geen massale razzia, wel vorming door ondervinding. “Het doel was tweeledig”, verklaart Luc Hoydonckx, rechercheur en identificatie-expert van DGJ/Autocrim die samen met zijn collega’s Marc Baivier en Fabien

“ Lieve Craps

Nauwelijks één gestolen voertuig op vijf wordt teruggevonden. Ze verdwijnen als het ware in het niets ...

Osaer dat initiatief op Matexpo organiseerde. “Enerzijds wilden we de bestaande identificatienummers van werfvoertuigen inventariseren en fotograferen. Dit is immers een heikel punt. Zolang er geen uniform identificatienummer komt, naar analogie met het VIN (Vehicle

Identification Number) bij de auto’s en motoren³, blijft het dweilen met de kraan open. Er bestaat nochtans al een norm (ISO 10261 2002) voor een gestandaardiseerd PIN (Product Identification Number), maar die is niet onderschreven door alle constructeurs en dus niet van

DE KRONIEK VAN EEN SNELLE DIEFSTAL... EN SNEL SPEURWERK

DOORNIK – Wie steelt er nu een werfvoertuig? Er zijn gelegenhedsvievers met bouw-aspiraties en georganiseerde (rondtrekkende) daders met commerciële feeling. Oordeel zelf! Op een zondagnacht ergens in Henegouwen wordt een graafmachine van een werf gestolen. De diefstal, die nauwelijks een paar minuten duurt, wordt gefilmd door een bewakingscamera. Daarop is een terreinwagen met aanhangwagen te zien, met Britse nummerplaten. De nummerplaat en eigenaar worden geseind. Enkele nachten later loopt de Brit tegen de lamp. Hij wordt onderschept door een attente interventieploeg van een West-Vlaamse zone. Ditmaal met een aanhangwagen met een Bobcat erop. Op het Bobcat-tuig kleeft een sticker met het telefoonnummer van een Belgisch bedrijf. *Dring-dring...* nog geen uur geleden gestolen en al teruggevonden! De aanhangwagen was ook gestolen en uitgerust met een valse Engelse nummerplaat. En de eerder gestolen graafmachine werd ondertussen gelokaliseerd in Frankrijk, klaar om te verschepen naar Groot-Brittannië.

Moraal van het verhaal? “Die is dubbel”, stelt Fabien Osaer, rechercheur van de

FGP Doornik. “Ten eerste, snelheid is een determinerende factor in onderzoeken naar voertuigdiefstal. De eerste week na een feit hebben we de meeste kans op slagen om een gestolen voertuig terug te vinden. Na twee maanden is het kalf verdronken. Ten tweede onderstreept dit verhaal het belang van gestandaardiseerde identificatiegegevens, een volledige databank en internationale seiningen. We kunnen niet altijd vertrouwen op videobeelden of een sticker!”

toepassing ... Anderzijds hebben we van Matexpo gebruikgemaakt om contacten te leggen met o.a. constructeurs, verdelers en koepelorganisaties om duidelijk te maken dat we de krachten willen bundelen om diefstal van werfvoertuigen te bestrijden.”

De resultaten en conclusies van de terreinoefening op Matexpo worden gebald op de cd-rom Autocrim en ter beschikking gesteld van alle politiediensten, in het bijzonder de lokale recherches, de federale gerechtelijke politie (FGP) en de eerstelijns politie, via de AIK's of via DGJ/Autocrim, en eveneens via opleidingssessies. ■

^[1] Details over deze steun staan in Infodoc 140 van oktober/november 2007.

^[2] De volledige fenomeenanalyse staat op de cd-rom Autocrim die beschikbaar is voor de politiediensten via de AIK's of bij DGJ/DJB/Autocrim.

^[3] Meer over het VIN en motodiefstal in Inforevue 4/2006, p. 26-29.

